

UREDBA (EU) št. 1233/2010 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 15. decembra 2010****o spremembah Uredbe (ES) št. 663/2009 o vzpostavitvi programa za podporo oživitvi gospodarstva z dodelitvijo finančne pomoči Skupnosti energetskim projektom**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti točke (c) člena 194(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi zakonodajnega osnutka nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Z Uredbo (ES) št. 663/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ je bil vzpostavljen Evropski energetski program za oživitev (EEPO) za podporo oživitvi gospodarstva z dodelitvijo finančnih sredstev 3,98 milijarde EUR za leti 2009 in 2010.

(2) Ta uredba ne bi smela posegati v namen, da se večina teh finančnih sredstev v višini 3,98 milijarde EUR do konca leta 2010 dodeli podprogramom iz poglavja II Uredbe (ES) št. 663/2009. Vendar je bilo ugotovljeno, da del tega zneska ne bo dodeljen v sklopu teh podprogramov.

(3) V duhu strategije Evropa 2020 za trajnostno rast in delovna mesta ter v skladu s podnebnim in energetskim zakonodajnim svežnjem ter akcijskim načrtom za energetsko učinkovitost iz leta 2006 bi razvoj nadaljnjih obnovljivih virov in promocija energetske učinkovitosti prispevala k okolju prijazni rasti, gradnji konkurenčnega in trajnostnega gospodarstva in reševanju podnebnih sprememb. S podporo teh politik bo Unija ustvarila

nova delovna mesta in priložnosti zelenega trga, kar bo omogočalo konkurenčno, varno in trajnostno gospodarstvo. Sodelovanje med različnimi ravni upravljanja (upravljanje na več ravneh) je v tem okviru bistveno.

(4) Zagotavljanje povečane finančne spodbude je ključni element pri odpravljanju ovir visokih vnaprejšnjih stroškov in spodbujanju trajnostnih energetskih izboljšav. Zato bi bilo treba oblikovati finančni instrument (v nadaljnjem besedilu: instrument), da se lahko uporabijo sredstva iz poglavja II Uredbe (ES) št. 663/2009, ki jih ni mogoče dodeliti do konca leta 2010. Vzpostavitev instrumenta bi bilo treba obravnavati z vidika Pobude za financiranje trajnostne energije, ki jo je predlagala Komisija. Instrument bi moral podpirati razvoj energetske učinkovitosti in projekte za obnovljive vire energije ter omogoča, da lokalni, regionalni in nacionalni javni organi financirajo programe naložb na področju energetske učinkovitosti in obnovljive energije, zlasti na urbanih območjih. V tem postopku bi bilo treba nameniti pozornost sinergijam z drugimi finančnimi viri, ki so na voljo v državah članicah, kot so strukturni in kohezijski skladi, evropska pomoč, namenjena področju energije na lokalni ravni (ELENA) ter Evropski sklad za regionalni razvoj v skladu z Uredbo (ES) št. 397/2009 ⁽⁴⁾, da bi se preprečila prekrivanja z drugimi finančnimi instrumenti.

(5) Pomoč pri naložbah na področju trajnostne energije je lahko zelo učinkovita in blagodejna, če je usmerjena na lokalno raven. Vendar je lahko v ustrezno utemeljenih primerih bolj učinkovita usmeritev na nacionalno raven, na primer iz razlogov, povezanih z razpoložljivostjo ali delovanjem ustreznih upravnih struktur.

(6) Za povečanje kratkoročnega učinka na financiranje Unije bi moral instrument upravljati več finančnih posrednikov, kot so mednarodne finančne institucije. Izbira finančnih posrednikov bi morala biti osnovana na njihovi prikazani zmogljivosti za uporabo sredstev na najbolj učinkovit in uspešen način s ciljem kar največjega sodelovanja drugih javnih in zasebnih vlagateljev v najkrajšem možnem času ter doseganja najmočnejšega vzvoda med financiranjem Unije in celotno naložbo za povečanje pomembnih naložb v Uniji. Vendar bi bilo v času finančne in gospodarske krize, ki izrazito negativno vpliva na finančno stanje lokalnih in regionalnih organov, treba zagotoviti, da težek proračunski položaj teh organov ne bi preprečeval dostop do sredstev.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 15. septembra 2010 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2010 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in sklep Sveta z dne 7. decembra 2010.

⁽³⁾ UL L 200, 31.7.2009, str. 31.

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 397/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o spremembah Uredbe (ES) št. 1080/2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj v zvezi z upravičenostjo naložb v energetsko učinkovitost in obnovljive vire energije pri stanovanjskih objektih (UL L 126, 21.5.2009, str. 3).

- (7) V skladu z Uredbo (ES) št. 663/2009 bi morali biti investicijski projekti financirani iz instrumenta le, če imajo hiter, izmerljiv in pomemben učinek na gospodarsko oživitev v Uniji, povečano energetska varnost in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Ti investicijski projekti prispevajo k okolju prijazni rasti, razvoju konkurenčnega, povezanega, trajnostnega in zelenega gospodarstva ter varstvu zaposlitve, ustvarjanju delovnih mest in reševanju podnebnih sprememb v skladu s cilji „Evropa 2020“.
- (8) Za izbiro in določanje upravičenosti projektov do financiranja v okviru instrumenta bi bilo treba uporabiti merila iz Uredbe (ES) št. 663/2009. Kot bistven element bi bilo treba upoštevati tudi geografsko ravnotežje projektov, da se zagotovi vpliv te uredbe na gospodarsko oživitev po vsej Uniji in ob priznavanju, da se v nekaterih državah članicah projekti niso financirali ali so se zgolj delno financirali iz poglavja II Uredbe (ES) št. 663/2009.
- (9) Glede na zahtevani kratkoročni vpliv te uredbe obdobje od prejema prijave projekta do končne odločitve ne bi smelo biti daljše od šest mesecev.
- (10) Posamezne pravne zaveze za izvedbo proračunskih obveznosti v skladu s poglavjem IIa bi bilo treba sprejeti do 31. marca 2011.
- (11) Instrument ne bi smel veljati za precedens, kar zadeva uporabo sredstev iz splošnega proračuna Unije in morebitnih prihodnjih ukrepov financiranja, vključno z energetskim sektorjem, temveč bi ga bilo treba obravnavati kot izjemen ukrep, sprejet v obdobju gospodarskih težav.
- (12) Zaradi nujne potrebe po reševanju gospodarske krize bi morali biti izdatki, nastali na podlagi poglavja II Uredbe ES št. 663/2009, upravičeni od 13. julija 2009, saj je veliko prosilcev zahtevalo upravičenost stroškov od predložitve vloge za dodelitev donacije v skladu s členom 112 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Finančna uredba). Izdatki, nastali na podlagi poglavja IIa, bi morali biti upravičeni od 1. januarja 2011.

- (13) Zaradi nujnosti reševanja gospodarske krize bi morala ta uredba začeti veljati takoj po objavi –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Uredbe (ES) št. 663/2009

Uredba (ES) št. 663/2009 se spremeni:

1. v členu 1 se doda naslednji odstavek:

„Ta uredba omogoča oblikovanje finančnega instrumenta (v nadaljnjem besedilu: instrument) v podporo pobudam za energetska učinkovitost in obnovljivo energijo.“;

2. člen 3 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Posamezne pravne zaveze v skladu s poglavjem II za izvedbo proračunskih obveznosti za leti 2009 in 2010 se sprejmejo do 31. decembra 2010. Posamezne pravne zaveze v skladu s poglavjem IIa se sprejmejo do 31. marca 2011.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„3. Finančni posredniki, opisani v Prilogi II, si prizadevajo za razdelitev vseh razpoložljivih sredstev, ki jih Unija namenja instrumentu za programe naložb in tehnični pomoči projektom za energetska učinkovitost in obnovljivo energijo, do 31. marca 2014. Po tem datumu se sredstva, ki jih Unija namenja instrumentu, ne dodeljujejo več. Vsa sredstva Unije, ki jih finančni posredniki do 31. marca 2014 niso dodelili, se vrnejo v splošni proračun Unije. Sredstva Unije, ki so bila dodeljena programom naložb, so lahko naložena za določeno obdobje, ki traja najpozneje do 31. marca 2034. Unija ima pravico do donosa za svoje naložbe v instrument za obdobje trajanja instrumenta sorazmerno s svojim vložkom v instrument in skladno s svojimi delničarskimi pravicami.“;

⁽¹⁾ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

3. vstavi se naslednje poglavje:

„POGLAVJE IIa

FINANČNI INSTRUMENT

Člen 21a

Sredstva, ki jih ni mogoče dodeliti na podlagi poglavja II

1. Proračunska sredstva, ki v skladu s členom 3(2) ne morejo biti predmet posameznih pravnih zavez v skladu s poglavjem II za znesek v višini 146 344 644,50 EUR, se namenijo za instrument iz četrtega odstavka člena 1 za namene razvoja ustreznih instrumentov financiranja v sodelovanju s finančnimi institucijami, da bi bolj spodbudili projekte za energetske učinkovitost in projekte za izkoriščanje virov obnovljive energije.

2. Instrument se izvaja v skladu s Prilogo II. Za instrument se ne uporablja člen 23(1).

3. Dostopnost Unije do instrumenta, vključno s provizijami za upravljanje in drugimi upravičenimi stroški, se omeji na višino prispevka Unije v instrument, določen v odstavku 1 in s tem se končajo obveznosti splošnega proračuna Unije.“;

4. člen 22 se črta;

5. člen 23 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Pomoč EEPO za oživitev krije le izdatke projekta, ki bremenijo upravičence, ali, za projekte iz člena 9, tretje stranke, odgovorne za izvajanje projekta. Izdatki, nastali na podlagi poglavja II, so lahko upravičeni od 13. julija 2009.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. Finančna pomoč v skladu s poglavjem IIa pokriva izdatke upravičencev iz točke 3 dela A Priloge II za projekte naložb in tehnično pomoč projektom za energetske učinkovitost in obnovljivo energijo. Taki izdatki so upravičeni od 1. januarja 2011.“;

6. člen 27 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Do 30. junija 2013 Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu vmesno poročilo o oceni izvajanja ukrepov, sprejetih v skladu s poglavjem IIa, v katerem se zlasti osredotoči na:

(a) stroškovno učinkovitost, učinek finančnega vzvoda in dodatno vrednost, ki jo izkaže instrument;

(b) dokaze za dobro finančno poslovanje;

(c) obseg, do katerega je instrument dosegel cilje, določene v tej uredbi;

(d) obseg, do katerega je potrebna trajna podpora iz instrumenta za projekte, povezane z energetske učinkovitostjo in obnovljivo energijo.

Vmesnemu poročilu o oceni izvajanja se po potrebi, zlasti če je ocena Komisije o ukrepih, sprejetih na podlagi poglavja IIa, pozitivna, doda zakonodajni predlog za nadaljevanje instrumenta.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru ter Odboru regij predloži poročilo o oceni rezultatov EEPR v skladu s členom 27(4) Finančne uredbe.“;

7. v členu 28 se doda naslednji odstavek:

„Poročilo vsebuje podatke o vseh splošnih stroških, povezanih z vzpostavitvijo in izvajanjem instrumenta, vzpostavljenega v skladu s poglavjem IIa.“;

8. Priloga se oštevilči ter postane „Priloga I“ in doda se naslednja priloga:

„PRILOGA II

FINANČNI INSTRUMENT

A. Izvajanje finančnega instrumenta za projekte trajnostne energije**1. Področje uporabe instrumenta**

Finančni instrument (v nadaljnjem besedilu: instrument) se uporablja za razvoj varčevanja z energijo, energetske učinkovitosti in projektov za obnovljive vire energije ter omogoča, da lokalni, regionalni in v ustrezno utemeljenih primerih nacionalni javni organi financirajo naložbe na teh področjih. Instrument se izvaja v skladu z določbami o izvajanju nalog izvrševanja proračuna, določenimi v Finančni uredbi in njenih izvedbenih pravilih.

Instrument se uporablja za projekte trajnostne energije, zlasti na urbanih območjih. Sem spadajo zlasti projekti, ki zadevajo:

- (a) javne in zasebne stavbe, ki vključujejo energetske učinkovite rešitve in/ali rešitve obnovljive energije, vključno s tistimi, ki temeljijo na uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij (ICT);
- (b) naložbe za visoko energetske učinkovite so-proizvodnje toplotne in električne energije (SPTE), vključno z mikro so-proizvodnjo, ter daljinska omrežja ogrevanja/hlajenja, zlasti iz obnovljivih virov energije;
- (c) decentralizirane obnovljive vire energije, vključene v lokalno okolje in njihovo vključitev v električna omrežja;
- (d) mikro so-proizvodnjo iz obnovljivih virov energije;
- (e) čisti mestni promet v podporo povečanju energetske učinkovitosti in vključitvi obnovljivih virov energije s poudarkom na javnem prometu, električnih vozilih in vozilih na vodikov pogon ter zmanjšanju emisij toplogrednih plinov;
- (f) lokalno infrastrukturo, vključno z učinkovito zunanjo razsvetljavo javnih infrastruktur, kot je cestna razsvetljava, rešitvami za shranjevanje električne energije, pametnimi števci in pametnimi omrežji, da se v celoti izkoristijo ICT;
- (g) energetske učinkovitost in tehnologije obnovljive energije z inovativnim in gospodarskim potencialom, ki uporabljajo najboljše razpoložljive postopke.

Instrument se lahko uporabi tudi za zagotavljanje spodbud in tehnične pomoči ter osveščanje lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov ter za zagotavljanje optimalne uporabe strukturnih in kohezijskih skladov, zlasti na področjih energetske učinkovitosti in izboljšanj na področju obnovljive energije pri stanovanjskih stavbah ali drugih vrstah stavb. Instrument podpira naložbene projekte, ki dokazujejo gospodarsko in finančno smiselnost in bodo povrnili naložbe iz instrumenta ter privabili javne in zasebne naložbe. Instrument lahko zato med drugim vključuje rezervacije in dodelitev kapitala za posojila, jamstva, lastniške deleže ali druge finančne produkte. Poleg tega se lahko do 15 % financiranja iz člena 21a uporabi za zagotavljanje tehnične pomoči lokalnim, regionalnim in nacionalnim organom pri vzpostavljanju projektov energetske učinkovitosti in obnovljive energije ter v prvi fazi vzpostavljanja tehnologije, povezane s temi projekti.

2. Sinergije

Pri podeljevanju finančne ali tehnične pomoči se pozornost nameni tudi sinergijam z drugimi finančnimi viri, ki so na voljo v državah članicah, kot so strukturni in kohezijski skladi ter ELENA, da bi se preprečila prekrivanja z drugimi instrumenti.

3. Upravičenci

Upravičenci v okviru instrumenta so javni organi, po možnosti na lokalni in regionalni ravni, in javni ali zasebni subjekti, ki delujejo v imenu teh javnih organov.

B. Sodelovanje s finančnimi posredniki**1. Izbira in splošne zahteve, vključno s stroški**

Instrument se vzpostavi v sodelovanju z enim ali več finančnimi posredniki, v njem pa lahko sodelujejo ustrezni vlagatelji. Izbira finančnih posrednikov se izvede na podlagi njihove prikazane sposobnosti za uporabo sredstev na najbolj učinkovit in uspešen način v skladu s pravili in merili, določenimi v tej prilogi.

Komisija zagotovi, da je skupni znesek splošnih stroškov, povezanih z vzpostavitvijo in izvajanjem instrumenta, vključno s stroški za upravljanje ali drugimi upravičenimi stroški, za katere finančni posredniki izdajo račun, kolikor je mogoče omejen, v skladu z dobro prakso pri podobnih instrumentih in ob ohranjanju potrebne kakovosti instrumenta.

Prispevek Unije v instrument izvaja Komisija v skladu z določbami iz členov 53 in 54 Finančne uredbe.

Finančni posredniki izpolnjujejo ustrezne zahteve o izvajanju nalog izvrševanja proračuna, določene v Finančni uredbi in njenih izvedbenih pravilih, zlasti v zvezi s pravili javnega naročanja, notranjim nadzorom, računovodstvom in zunanjo revizijo. Tem finančnim posrednikom niso na voljo nobena druga sredstva razen provizij za upravljanje in sredstev za financiranje stroškov, povezanih z vzpostavitvijo in izvajanjem instrumenta.

Podrobni pogoji za vzpostavitev in okvirne pogoje instrumenta, vključno s spremljanjem in kontrolo, so določeni v sporazumih med Komisijo in finančnimi posredniki.

2. Dostop do informacij

Instrument zagotovi spletni dostop do informacij o upravljanju programa, ki zadevajo zainteresirane strani. To vključuje zlasti postopke za prijavo, informacije o dobri praksi in pregled projektov in poročil.

C. Pogoji financiranja ter merila za upravičenost in izbiro**1. Področje uporabe financiranja**

V skladu s to priloogo je instrument omejen na financiranje:

- (a) projektov naložb, ki imajo hiter, izmerljiv in pomemben učinek na gospodarsko oživitev v Unije, povečano energetska varnost in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov; ter
- (b) tehnične pomoči projektom za energetska učinkovitost in obnovljivo energijo.

2. Dejavniki, ki se upoštevajo

Pri izbiri projektov se posebna pozornost nameni geografskemu ravnotežju.

Pri financiranju projektov naložb se ustrezna pozornost nameni doseganju pomembnih vzvodov med celotno naložbo in financiranjem Unije, da se v Uniji zbere dovolj naložb. Vendar se doseganje pomembnih vzvodov med posameznimi programi naložb lahko razlikuje zaradi številnih dejavnikov, kot so dejanska velikost in tip projekta, ali lokalnih pogojev, vključno z velikostjo in finančnimi zmogljivostmi upravičencev.

3. Pogoji dostopa javnih organov do financiranja iz instrumenta

Javni organi, ki zaprosijo za financiranje programov naložb ali tehnične pomoči za projekte energetske učinkovitosti in obnovljive energije, izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) sprejeli so ali sprejemajo politično zavezo za blažitev podnebnih sprememb, vključno, kjer je primerno, s konkretnimi cilji, na primer za povečanje energetske učinkovitosti in/ali uporabo energije iz obnovljivih virov;

(b) bodisi razvijajo večletne strategije za blažitev podnebnih sprememb in, kjer je primerno, si prizadevajo za doseganje ciljev teh strategij, bodisi sodelujejo v večletni strategiji za blažitev podnebnih sprememb na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;

(c) se strinjajo, da so javno odgovorni za napredovanje svoje splošne strategije.

4. *Merila upravičenosti in izbire investicijskih projektov, financiranih v okviru instrumenta*

Investicijski projekti, financirani v okviru instrumenta, izpolnjujejo naslednja merila upravičenosti in izbire:

(a) utemeljenost in tehnična primernost pristopa;

(b) trdnost in stroškovna učinkovitost sredstev za celotno naložbeno fazo ukrepa;

(c) geografsko ravnotežje vseh projektov, zajetih s to uredbo;

(d) zrelost, kar pomeni, da je projekt v naložbeni fazi, v zvezi z njim pa bodo čim prej nastali znatni kapitalski izdatki;

(e) v kolikšnem obsegu nezadosten dostop do virov financiranja zavira izvajanje ukrepov;

(f) v kolikšnem obsegu bo financiranje iz instrumenta spodbujalo javne in zasebne finance;

(g) določeni socialno-ekonomski učinki;

(h) določeni okoljski učinki.

5. *Merila upravičenosti in izbire za projekte tehnične pomoči, financirane v okviru instrumenta*

Projekti tehnične pomoči, financirani v okviru instrumenta, izpolnjujejo merila upravičenosti in izbire iz točke 4(a), (c), (e), (f) in (g).“.

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 15. decembra 2010

Za Evropski parlament

Predsednik

J. BUZEK

Za Svet

Predsednik

O. CHASTEL